



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

17. Quòd si non audierit eos, die Ecclesiæ. 18. Si Ecclesiam non audierit,
sit tibi sicut ethnicus & publicanus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

num quoddam medium est, idemque inter externa infimum, quum Pastoris prædicatio & correctio magis sit ordinarium & excellens medium, quia ex vnctione loquitur. Docere hic locus hæreticos hodie debet, ne blasphemiam putent, si B. Virginé aut alios Sanctos, vitam, spem, ac salutem nostram interdum vocamus: quatenus videlicet, vitæ, spei, ac salutis nostræ partiales causæ sunt, tametsi ne c primariæ nec integræ.

17. *Quòd si non audierit eos, dic Ecclesiæ.*

18. *Si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus & publicanus.*

DISCIPLINAM & censuram Ecclesiasticam à Christo hoc loco institui omnes intelligunt. Sed *Ecclesiæ* nomine quid intelligi debeat, non omnes rectè assequuntur. Hæretici hodie, vt Ecclesiasticam disciplinam quam à Prælati Ecclesiæ exerceri videbant, penitus subuerterent, seque ipsos à censuris Ecclesiæ ipsaque excommunicatione immunes seruarent, nouas huius loci interpretationes commentisunt. Quidam enim toti congregationi hanc auctoritatem tribuunt, tum quia Ecclesia congregationem & multitudinem significat, tum maximè quia publica censura his verbis significatur. Christus enim (aiunt illi) gradatim ascendit à priuata admonitione ad testes duos, aut tres: à testibus ad Ecclesiã: quæ nisi plures quàm duo aut tres essent, non esset gradatio, sed descensio. Totam igitur fidelium congregationem intelligant non quidem toto orbe dispersam, sed illius loci ac parœciæ cui frater corripiendus subiicitur, quia actor sequitur forum rei. Hæc fuit
prima

*Ecclesia
quæ au-
dienda.*

prima Lutheranorum sententia, adeo ut quidam illorum vertant hæc Christi verba, *Dic Republica*, ut annotavit hoc loco Beza. Sed hos omnes turpiter errare idem statim affirmat. Calvinus igitur cum suis exponit hæc verba, *Dic Ecclesia*, id est, *Dic Senioribus populi*. Nam ad hunc quidem locum ita scribit. *Legitimam Ecclesie gubernationem Presbyteris iunctam fuisse constat, non tantum verbi ministris, sed qui ex plebe morum censores illi adiuncti erant*. Hæc ille hoc loco. Idem accuratè docet Institut. libro 4. cap. 3. num. 8. & Ecclesie nomine intelligendos esse ait *Seniorum senatum*, seu consistorium, ut nunc vocant. Theodorus Beza in hunc locum eodem ferè modo. *Evangelista* (inquit) *pro Seniorum collegio Ecclesiam dixit*. Lucas autem capite 22. versu 66. *Seniores populi* το πρεσβυτερων τῆ λαῶ : quæ verba ille vertit, *Ordo Seniorum populi*. Idem in Confess. fidei cap. 5. sect. 32 *Seniorum senatum* à Christo hoc loco intelligi affirmat : & in præfatione confessionis Helueticæ, in hunc senatum Seniorum viros principes ac nobiles qui autoritate valeant, eligendos monet. Hinc erexerunt Calvinistæ per totam Galliam & in Hollandia, sicut & Anabaptistæ, sua consistoria, seu Seniorum senatum ex laicis hominibus Pastori adiunctis confectum: penes quos est omnis potestas & iurisdicção Ecclesiastica, non solùm quoad censuras & disciplinas, sed etiam quoad collectas pecuniarias faciendas, quoad leges morum, quoad ceremonias in cultu diuino, & quoad dubia de fide definienda. Puritani in Anglia Calvinis sententiam sequuntur, nisi quòd *ex solis Bechsiæ sticis viris* hunc Seniorum senatum consistere volunt. Anglocaluinistæ à tota hac Calvini forma ex voluntate Principis dissidentes, docent & sustinent contra Puritanos, in locum horum Senio-

Protestantium
varias
sententias.

Consistorialis
potestas.

rum *Magistratum civilem* successisse. Quare apud illos, *Dic Ecclesie*, significat, *Dic Magistratui civili*. Ex hac sententia Musculus in locis commun. in cap. de Magistratibus, hæc Calvinistarum confessoria & Seniorum senatum multis verbis confutat. Gualterus quoque Tigurinus acerbè in illa inuehitur in comm. in 1. ad Cor. cap. 5. Quare Heluetica confessio, cui Tigurini subscripserunt, Presbyteros & Seniores cõfundit, ac pro eisdem habet. Nam & electos ad ministerium à Senioribus ordinandos, & peccantes à Senioribus corripiendos docent. Sic varia & confusa est hæreticorum hodie circa hæc Christi verba sententia. Omnes tamen in eo conueniunt, ne Ecclesie nomine Prælati Ecclesie, vt vnus Pastor, aut Episcopus, aut summus Pontifex vlllo modo intelligatur.

Argu-
mentis
responde-
tus.

Vno autem argumento præter ea quæ iam dicta sunt, omnes innituntur. Christus (inquiunt) celsuræ & disciplinæ formam hoc loco accepit ex ipsa Synagoga consuetudine, in qua tunc erat Synedriion, ieu Seniorum populi tribunal, quorum arbitrio omnis disciplina subiacebat, ad exemplum Moysis, qui causis & litibus componendis 70. Seniores præfecit: Exod. 18. In hoc ergo iudicio, *Dic Ecclesie*, intelligit Christus Seniores populi, non vnum aliquem Pastorem. Hoc argumentum multis verbis hoc loco prosequitur Calvinus, & breuiter perstringit Beza. Sed vtrique breuiter respondeo: Tamen si probabile sit iuxta formam loquendi, ad Seniorum senatû, qui apud Iudæos erat, Christum allusisse, ideoque *Ecclesie* vocabulo, quæ multitudinè significat, vsû fuisse; tamen certum est quod sensus verborum eius non ad Iudaicæ præsentem, sed ad suæ Ecclesie futuram

ram politicā respiciebat, quæ quia nec Democra-
 ticavt populus regat, nec Aristocratica vt pauci
 Seniores gubernent, sed Monarchica instituta est
 (*Dedit enim Apostolos, Prophetas, Doctores, & Pastores in* Ephes. 4.
edificationem corporis sui, &c.) non nisi de vno Eccle-
 siæ Præposito intelligi possunt: vt Chrysostomus,
 Oecumenius, Theophylactus, & alij hoc loco in-
 tellexerunt. Sic quæ Christus de Scribis & Pha- Matth. 23
 risæis ad literam dixit, *Quæ dicunt, facite, &c.* de
 Præpositis Ecclesiæ totum intelligendum est: vt
 docet August. serm. 49. de verbis Dom. Chrysost.
 homil. 85. in Ioan. & Orig. homil. 7. in Ezechie-
 lem. Sed & Calvinus ipse, vt primam Lutherano-
 rum sententiam refutet, quæ Ecclesiæ nomine
 totam credentium multitudinem intelligi vult,
 idque exemplo disciplinæ apud Paulum, qui 1. Cor. 5.
 Corinthium incestum non ab aliquo delecto nu-
 mero Seniorum, sed à toto piorum cœtu excom-
 municari iubet, hunc in modum responder. *Quia*
tunc nulla adhuc Ecclesia erat, quæ Christo nomen dedisset,
nec talis ratio de paucorum delectu adhuc constituta, ipse
autem Dominus tanquam de more vsitato recepti uque loqui-
tur; non dubium est quin ad veteris Synagoge ordinem al-
ludat, quia absurdū fuisset, Ecclesiæ, quæ adhuc nulla erat,
iudicium proponere. Hæc ille. Eodem modo ipsi Cal-
 uino de Seniorum senatu quæ confinxit, respon-
 dendum: *Quia necdum Ecclesia Christi aut futu-*
ra eius politica constituta erat, Dominus vsitato
more loquens ad veteris Synagoge ordinem allu-
dit, quia absurdum fuisset, Ecclesiæ, quæ adhuc
nulla erat, iudicium quale futurum erat propo-
nere. Sicuti ergo ex his verbis, Dic Ecclesiæ, Demo-
 cratia in Ecclesia Christi poni non potest propter
 vocem Ecclesiæ quæ multitudinem significat, vel
 propter exemplum Pauli qui in primis Ecclesiæ

Calvinus
 ex seipso
 refutatur.

rudimentis illa forma vsus videtur, sic nec Aristocratiam aut Seniorum consistoria ponere oportet propter morem Iudaicum ad quem Christus alludit: sed Ecclesie nomine illi intelligi debent, quibus postea Christus omnem disciplinae Ecclesiasticae potestatem commisit. Neque enim Christus in his verbis, *Dic Ecclesie*, dat aliquam auctoritatem Ecclesie; sed praesupponens illam auctoritatem futuram, ostendit quanta & qualis esse debeat. Penes autem quos futura esset, non his verbis, *Dic Ecclesie*, sed sequentibus illis, *Quaecumque alligaueritis super terram*, &c. explicat Christus. Nam de Ecclesie Praepositis, & de vno sententiam ferente haec verba intelligi, non solum Patres omnes semper intellexerunt, sed & ipsi hodie Calvinistae agnoscunt, qui ipsam excommunicationis sententiam, quae est alligare super terram, non nisi a Ministro seu Pastore pronunciari debere unanimiter docent. Postremo quid sit dicere Ecclesie, vel non audire Ecclesiam hoc loco, satis perspicue Christus docuit, quando non populo aut senioribus populi, sed solis Apostolis eorumque successoribus dixit. *Qui vos audit, me audit: Qui vos spernit, me spernit*. Dicit ergo Ecclesie qui dicit Praeposito Ecclesie, & audit Ecclesiam qui audit Praepositum Ecclesie.

Lutherani
argumenti
solutio.

Neque tamen propterea Christi gradatio hoc in loco manca aut mutila, sed prorsus perfecta & plena est. Plus enim est vni dicere, seu apud vnum querelam deponere, penes quem auctoritas est alligandi in terra quae erunt ligata in caelo, quam vel priuatim vel coram testibus corripere, qui refractarium per excommunicationem aut aliam censuram puniendi potestatem non habent. Denique sicut in veteri populo per totum popu-

populum & totam Synagogam intelligebantur Seniores populi, vt habes Exod. 4. Iosue 20. & 1. Paral. 13. quia penes Seniores populi erat gubernatio, sic in nouo statu & hoc in loco per Ecclesiam intelliguntur Præpositi & Pastores, quia *hos Spiritus S. posuit regere populum Dei.* Frustra ergo Calvinus, Beza, Musculus, omnesque ferè huius ætatis hæretici, ex Christi verbis, *Dic Ecclesie,* Monarchicam in Catholica Christi Ecclesia politiam perpetuò obseruatam subuertere conati sunt. Sane quum Theodorus Beza pro suo Seniorum collegio seu senatu, consuetudinem temporis Apostolici allegaret, dicens, *Quod ad nostras Ecclesias attinget, profiteamur maximè nobis probari puritatem Ecclesiarum quæ sub ipsis Apostolis viguit,* Confess. fidei cap. 5. sect. 20. respondet ei Musculus in locis commun. cap. de Magistratibus: *Si reuocas temporum illorum mores, primum conditiones & status quoque illorum temporum reuoca.* Et rursus: *Distinguendum est inter statum Ecclesiarum qui tum erat, & inter eum qui nunc est.* Hec ille, admittens quidem pro vero quod Beza affirmat (quum tamen sit penitus falsum, vt vel ex his quæ dicta sunt, satis apparet) consequentiam tamen, quam Beza facit, penitus reijciens.

Bezã refutat Musculus.

20. *Vbi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi ego sum in medio eorum.*

Quum hæc Christi verba à Catholicis tractatoribus, tum hodie tum olim, ad perpetuam Christi assistentiã in Episcoporum Synodis, maximèque generalibus probandam, applicata & accommodata fuerint per argumentum à minori ad maius, quia si duobus aut tribus quibuscunque credentibus in Christi nomine, id est, in quacun-

Concilio-
rum au-
thoritas
defeditur.